

ACC. N:R M. 8959: 1-17.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Phytto

Adress: Alstad

Socken: Fru Alstad

Berättat av:

Uppteckningsår: 1943

Född år 1869 i Fru Alstad

Engelskt el. skotskt inflytande på det svenska jordbrukets utveckling.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L. U. F. 45

ACC. N:R. M. 8959:1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skryth Adress: Motala
 Socken: Fru Ahldad Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 4/3 Född år 1869 2/9; Fru Motala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör

Ungående frågeformulär 45 om Engelska litteratur
 Kan jag meddela att, "Landskapsbrukets Bok"

Af

Henry Stephens

öfversättning från andra Engelska Uppslagan

Af

C. Juchin - Dannfeldt.

Storköpm i december 1855

C. Juchin - Dannfeldt

Första delen

(Utgivna) Redbrae Cottage, Edinburgh Februari 1857 (602 sidor)

H. Stephens."

/ B

ACC. N.R. M.8959:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skrytts härad Adress: Motala
 Socken: Fru Motala Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Motala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Boken i fråga är välkänd och läst i min ungdom
 Jag har den tillhört med jävla och har haft mycket
 intresse av den samme med sine många och intressanta
 samt utbildningar.

Jag skaffade mig den samme redan i början av 1890-
 talet.

Den är öfversättning från Andre Engelcke,
 Atta tusen exemplar starka upplagan, samt med
 tillägg och noter afredde för svenska förhållanden
 af

O. Juhlin Dronfeldt

Den är förord med N:o plancher och 247 träsnitt
 Stockholm

Adolf Boniers 1858

Skriv endast på denna sida!

9/2

ACC. N:R. M. 8959:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skjuts Adress: Metad
 Socken: Fru Metad Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1868 i Fru Metad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Storkholm

Tryckt hos Isaac Marcus

1858

Jag är mycket förtjust i denna lantbruksboks titel
i Arhenius Lantbruksbok och Lantbrukspraktica.

Boken var köpt då jag köpte den samma, men jag
har själv bantit in den samma.

En annan Engelsk Amerikansk lantbruksbok var
i min ungdom sprid på orten den hette

"Lantbrukets och Naturs

Wetenskaperna

I. II.

av

Samuel W. Johnston

Skriv endast på denna sida!

3/

ACC. N:R. M. 8959:4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Slynges Adress: Målad
 Socken: Fru Målad Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Målad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Professur i Analytisk och Agrarkulturbemi vid Col-
lege i New-Haven Kemist hos Landtbrukshållningsäll-
skapet i Connecticut m. m

På Kongliga Landtbruks Akademiens Föranstäl-
lande öfversättning och Bearbetning
af

Dr. C. E. Bergstrand

Professur och föreståndare för den Agrarkultur-Bemi
Åka Afdelningen vid K. G. L. Landtbruks-Akademiens
Experimentalfält

I de odlade växternas Bestandsdelar
Utveckling och lifsvilkor

Med tabrika i texten intryckta Bilden samt tabeller
öfver de odlade växternas kemiska sammansättning 1874 Mars

4/
ACC. N:R. M. 8959:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Phytts Adress: Alstad
Socken: Fru Alstad Berättat av:
Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Alstad.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Del II De allade värtornas fäbo samt luftens och vindens
förhållande till väsnarigen.

Med i texten intryckta afbildningar samt Fullständigt
sakregister öfver både delarne 275 sidor

Första delen Stockholm

J. ~~Arnhem~~ Arnhem förlag

G. W. Blomqvist Boktryckare 1874

Andra delen J. Arhemii förlag

Samme tryckare 1874

Men denne bok var spridd i vintern. Jag hade först kö-
mt den av en holländsk läro Nils Olsson vilken i sin ungdom
verut förmans dragit å Ahltagårderna.

Jag tyckte så mycket om den samme att jag köpte den seken
på 1890-talet

51

ACC. N.R. M. 8959: 6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffers
 Härad: Skått Adress: Motala
 Socken: Fru Motala Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Motala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I minne anteckningar om Lantbruket i gamla dagar som jag lämnade till Individuel Harald Olsson på Folkminnes arkivet 1940 den 16/10 för arkivering. Mannaskriften försvann ju spårlost. Först den 22/1 1943 fann Dr. Ingemar Vinters det inne i ett skåp i en låda på Lantmålarkivet. Ingen av detta arkivs tjänstemän har antagit det samma och hur det kommit dit är en gåta. Jag hade förlita mig på varit i dansmålarkivet den 3/6 1942 och då hade vi sått efter det mer än ett år.

I detta manuskrivet berättar jag under stegvis vittnes jag skrev 1927-8 för en pristävling i Gyltads Målande och Mordiska museet. Var lovad bisto pris 100 kr. men Individuel Sigfrid Svensson vill jag skulle ta ett åter och själv publicera det samma ty

Skriv endast på denna sida!

6/

M. 8959: 7.
ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skryta Adress: Alstads
 Socken: Fru Alstads Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Alstads

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*—

Deni voro gjorda antetkrugor som aldrig förn var upptec-
knade i Sverige.

Jag skriver deni blanda annat om en bondesman i Skryta
som sade. De o nära knutit'e plagar di her fåd nu förn
dov vi knoga (trycka) på dov går di upp och do
vi löjta (lyft.) på dov så går di djuvare i jven. De kallar
dov för Enzeltke plaga.

Således vor Enzeltke plagar i bruk redan på 1890-ta-
let do jag hände domme berättelse. Dessa plagar voro
i ättatid försedde med Träas och trästata mm gjarna
plagkruppen var av gjuljven med stålmutskivo som var
månyd. De voro gj försedde med järkärre som de
gamla träplagarna utande skulle ställa med ett belvel
till lagva djup gånde. När man do löftade någult

ACC. N:R. M. 8959:8.Landskap: SkåneUpptecknat av: Olof ChristofferssonHärad: SkrytaAdress: MåstadSocken: Torsåsa

Berättat av:

Uppteckningsår: 1943Född år 1869 i TorsåsaLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i stället gick de djupare i jorden och tryckte man nägot
gick det upp. Det var således träs emot vad de gamla
tröpligarna och de nuvarande engelska och amerikanska
viktorn, blivomflera orika slag som nu äro allmänna
i våra zöro. Dessa nymodiga engelska amerikanska
pligarna äro på förredda med ett förilopare fel så det
gär mig mig till se om att vara mig höfta eller trykta
på stäternas ty de gå lika djupt hela färd ut.

De talade ofta om engelska blöms och turnips odlades
i äldre tider men senare som det bättre vorter så glömdes
de engelska så jag kan g' redogöra för hur de utvicklad
sig.

Deremot infödes betydligt bättre serviserer från
England. I min ungdom på 1870-talet fanns det Skånska

8

ACC. N.R. M. 8959:9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skryta Adress: Målad
 Socken: Fra Målad Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1868 i Fra Målad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

lantvinet. De voro långbenta och gingo därför på efter
 hästen utan att skapa bak och rider utan vidare i sin
 handhuggna ofta höga sädes stubben och sågde sin fäde
 vaktade av den så kallade "vutepögn". Jag var nyfiken
 med ute hos vakt gästerna och såg hur den tidens långtry-
 nade "svinnas utan vidare sågde upp sädes axen i blenni
 sädes stubben. Om sammaren gick de på trädets äkern
 där också deras länge trygna kom den väl till pass att
 rita upp svina miler (*Taraxicum officinale*) och andra
 växtväxter. Dessa vin voro ofta svart och rödbruna
 vilka färgar vi aldrig mer i Skåne.

Sen de Engelska svinnraserna kom till med den Skånska
 lantmannen blevo efter flere generationer alla vin av Engelska typ
 med porto fätt och kvitt "gruda" (trygna) med tjocka kinden och

ACC. N:R. M. 8959:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skryta Adress: Målad
 Socken: Fru Målad Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Målad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tjocke skinghorn således betydligt bättre skottvin. De blevo också rikhärliga utan att lemna skomakerarbrevet ty deras här voro brutt och svagt. Detta vin passar icke att tillå sig på stubbåkrarne vilket hade ju varit en god sak nu i det olyckliga världskriget. De första naturligen ej att säka upp och äta sådes axen. De fadra bättre faders och böra hält fädrens inkomst ärd rent. De faders också varmare om vintern och kom g' leijo uts i en gråstens hudda utan driv och gå i den gamla s. k. "månsmidningen" sådana vinters fins många g' kvar i Skrytas härad. Det var en bondgård i Fru Målad som blev den 8/12 1943 den det ämnat blev ett sådant vinters abczynat i 20 år. Se vidare bilden derav i min artikel om Skrytas häradstagens i Kulturs årsbok 1943.

Skriv endast på denna sida!

10

ACC. N:R. M. 8959: 11.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skrytts Adress: Nöted
 Socken: Fru Åhulted Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Nöted

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV
 —*—

Det var också Professor Nathans som utgav 1894 en bok om Fårskötsel med 27 figurer däruv 10 avbildningar om olika fårar. Av Engelska omfattar han Southdown, Hampshiredown, Oxforddown, Shropshiredown, Suffolkdown, Leicester, Border-Leicester, Lincoln, Cotswold, Clewitt, Sweet-hufvade Heltfåret, Dorset eller Sommerset. Dessutom en holdel raser till av Britanien gånge Korningfår. I slutna omfattas också fårarna från andra land gånge Svensk lantfåret.

Flera av dessa engelska fårarna har uppträffat med Svensk lantrasen så att numera finnes ej mera här i Södra Skåne än gamla Skånska lantrasen ablandad. För öfrigt har fårare utgått mycket till både om 1890-talet ty det har om dess ej försvunnit ett Korningarna haft tillfälle att väfva tyger till pläden och därmed var får om mera till besvär. Numera finnes knappast några får kvar mer än på en och annan gård i Skrytts härad.

Jag har också denna bok om och Skriv endast på denna sida! Tycket mycket om den samma.

M. 8959: 12.

ACC. N:R. _____

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Skåtte

Adress: Motala

Socken: Från Motala

Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1943

Född år 1869 i Från Motala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om Lantbrukarna Stjernwind, Maclean, Norrby och
prof. Hjelm an Nakhval har man mycket högt uttalar.

Maclean införde på enklighet på sitt gods Svaneholmen
villat stas väckte mycket uppmärksamhet. Det berättas
att en hel del hovbådar utom vidare flyttade från
godset men de ångrade sig bitterligen sade de gamla
i min ungdom då de blevo blunda på hur väl man
de fattigaste som måste kvarstanna blevo om några år
de fattiga som g' kunde flytta sögde och ville bo kvar
i det gamla luga hemmet ty de voro rädda för spöken
och "religösa människor" skulle skada dem då de så måste
flytta ut i villmarkerna der hovmuran och andre
bakke trall residerade. Maclean tog dem en annan
och ledde dem till sitt nye hem vilket gav dem stypko

Skriv endast på denna sida!

12

ACC. N:R. M. 8959:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skjotts Adress: Notad
 Socken: Fru Notad Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Notad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så spökråd det om till en del försvann. Medan de i sitt nya hem
 gingo bak flög en spöke de "blir o härligt när de med. Oariska de tro till man vid de".
 Mack leam ordnade också om hur väggarne skulle
 uppföras i de nybyggda husen. De skulle vara tyngsore
 ände gamle plinväggarene så att husen skulle bli varme
 ra. Det sattes former på både sidor om väggen var
 uppåstas den färdig ättade leran som var beredd
 liksom vid reitens sto plinväggars uppförande med in at-
 tad kamm och legat och några dagar och gäst i kapp
 De denna lera var färdig ätte den upp i väggformer
 den den ättades sammnan av personer som gick beland
 leran och trampade den väl i kupa. Sådanna väggar
 kallades makulerade väggar efter macholan. Jag
 har själv sett sådan i västra Notads prästgård i husen
 som brann ner 1885.

Skriv endast på denna sida!

13

ACC. N:R. M. 8959:14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skåtte Adress: Alstad
 Socken: Fru Alstad Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Alstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mathean undrade också om hur skånevägarne skulle
 anläggas. Han förklarade sig att de lagades med utprä-
 sada stenar utom de skulle kläs sänder på en fast liggande
 grästen värlades en järnring eller trärem som skulle
 hålla stenen kvar så att de ej flögo ikring. Sen skulle
 vägarne lagas med så den slacuten var efterhåit
 vilket kallades markedom efter Mathean.

Om Norrman uttalades i min ungdom mycket hur
 han för vandlade svältnisse i vester güt band till bären
 de fatt och utrojan.

Norrins Lantbraks och husdjurskätrel brak her jey uti
 och var mycket förtjunt i den samme

Professur Mathemst kanver man ast för vil kann
 her ja en verkam sten obetels i Stuarps park och

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skotts Adress: Åstads
 Socken: Fru Åstads Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Åstads

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och har smakat bannträd som var kunnig man.

Jag var på Trullevägs lantbruksskole 1884 då bland
 andra talare ämn Prof. Matonst talade om "Jodrus
 mekaniska bearbetning med den tillhörande nyare
 åkerbrukets redskap." Jag hörde så väl efter att jag
 kunde det utem till och skrev upp det då jag kom hem
 hem och har det ännu. Han förordade bland annat
 att jorden skulle väl skum plöjas då säden var beredd
 ty workars flöring vädter såsom Turilaga Ferlane m fl
 liknande. Kvickvat m. fl. och det hade till följis soft-
 ternas stillo stående och vädterns för ädelhet och denna
 vädterns död. Dessutom för ordade att efter vädtern
 skulle man g. Heltbräde jorden med gammal daga
 tromlor utom med ringvätt vilkas lade jorden

15

ACC. N:R. M.8959:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Flyttö Adress: Alstad
 Socken: Fru Alstad Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Alstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i små rännor vilhel hade till följande att här vis kraften
 verkade ett fuktigt ut uppdröps ur jorden så att såden
 växte och säkare grodde. ~~Sett~~ Efter det besöket
 med gammaldags tröskarna var g bra ty då jorden hade
 till det verkade g härvid kraften och jorden utverkade.
 Setts att tilltröna la jorden med ringvält verkade mig
 väljvande men hade till följd att det blev mycket
 värt att hålla lierna skarpa på grund av att ringvält
 Fru hade goda i små rännor. Setts var ju g iten och
 verat då Prof. Nathras kall sitt intressanta fivo dröpp
 men returkaps minnen blev snart klar. på det
 samma och på som kambringevatten som kamnade
 ner de skarpa reskantorerna. Kambringevatten bra
 kas mer på både stora och små egndammen men ringvält
 Fru är åter berättad! Skriv endast på denna sida!.

17

ACC. N:R. M. 8959: 17.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skjotts Adress: Notad
 Socken: Fru Notad Berättat av:
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1869 i Fru Notad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Professorn Nathors gjorde ju också en intressant resa på väst-
 köst 1880-talet
 köst träden här i Skåne ej hade berättats av västskogsvärdens gyl-
 ning men ju längre han kom sädes ut ju mera var värd hi-
 keten för sig framman. Här var skrev en han intressant berätt-
 kel i Skånska Trädgårdsvärdens Fiskerij som var mycket
 intressant.

Prof. Natoms han ju också utgjort en intressant bok om
 färskötter och vilken man också skaffat sig

Angående "farna" hämmar jag ej till någon sädes
 J. Önners Vemmenhögskärad finns det en gård
 bondgård som kallas och heter "Lovisa farna" men
 vad som varit orsaken att gårdens nu heter har jag
 ej fått reda på.